

A könyvtáros főleg vásárlással gyaparítja könyvtárát. Azonban igen gyakran nincsen tisztában azzal, hogy milyen könyvelési számlára vásárolja a könyveket és mennyit költhet egy évben beszerzésre. Van olyan vállalat, ahol a könyv beruházás, vagy olyan, ahol fogyóeszköz. Létezik könyvtári beszerzési norma is, de sok könyvtáros még nem hallott erről, vagy aki félfüllel hallott is róla, nem tudja megállapítani, hogy az ő vállalatánál ez milyen összegre rug. Hasznos lenne tájékoztató cikket közölni arról, hogy mely rendeletek és hogyan szabályozzák a könyvtárak könyvvásárlását. Sok vállalati vitának venné elejét, ha a könyvtáros nyomtatásban tudná a főkönyvelő vagy a pénzügyi osztály vezetője elé tární ezeket a rendelkezéseket. Irjon arról is ez a eikk, mit lehet a könyvvásárlás terhére könyvelni. Könyvvásárlás-e például 50 példány ugyanabból a szabványból?

- x -

Az oroszul nem tudó műszakiak tájékoztatására sok vállalat és intézmény magyarra fordítja a könyvtárba érkező szovjet szaklapok tartalomjegyzégeit és ezeket beragasztja a folyóiratokba. Ezt a munkát szerte az országban nagyon sok helyen külön-külön végzik el. Rengeteg fordítói kapacitást pazarlunk erre és a fordítások nem mindig kielégítőek. Nincsen olyan házi fordító, aki minden olyan szakhoz ért, amit a szovjet folyóiratok felölelnek, így azután fordítási furcsaságok is szoktak születni. Javasoltam a Horizontnak, hogy az 1955. évi szovjet folyóiratrendelésekkel együtt tudakolja meg az előfizetőktől, hogy ki milyen szovjet folyóiratok tartalomjegyzékének magyar fordítására fizetne elő. Így összegyűjthetné az igényeket, megállapíthatná a szükséges példányszámot. Minden beérkező folyóirat tartalomjegyzékét, beérkezése után azonnal, megfelelő szakfordítóval lefordíttatná és a magyar fordítást sokszorosított formában bocsátaná az előfizetők rendelkezésére. Ennek előnye:

1/ minden érdekelt olcsó áron juthatna a szakszerűen lefordított tartalomjegyzékhez, nem kellene saját fordítóját használni;

2/ azok is előfizethetnék ezt a szolgálatot, akik -fordító hiányában- eddig nem tudták a magyar cimfordítást mellékelni a szovjet lapokhoz;

3/ megkönnyítjük a könyvtárosoknak a szovjet szakirodalom terjesztését.

A javaslatot mind az OMK, mind a Népművelési Minisztérium könyvtár-osztálya helyesli. Ennek ellenére eddig semmi sem történt ebben az ügyben. A Horizont azt mondja, hogy nincsen erre fordítói kapacitása, ezt a munkát az OMK-nak kellene elvégeznie. Az OMK azt mondja, hogy elvégzi ezt a munkát, ha a

Horizont megrendeli nála. A Horizont viszont csak akkor rendelné meg ezt a munkát, ha tudná, hogy hány vállalat fizet elő erre a szolgálatra, azonban eddig nem érdeklődött a vállalatoknál ezirányban. A Horizont helyett itt kérjük meg a műszaki könyvtárosokat: írják meg a szerkesztőségnek, segítséget jelent-e nekik, ha megkapják a szovjet szaklapok címfordításait és előfizetnének-e erre?

- x -

Nagyon helyes az a rendelkezés, hogy a vállalatok jelensék be az általuk készített bibliográfiákat. De a rendelet csak a sokszorosított bibliográfiákra vonatkozik. A kutatóintézetek, vállalatok azonban gyakran állítanak össze olyan bibliográfiákat, amelyek nem kerülnek sokszorosításra, hanem csak egy-két példányban készülnek el. Hasznos lenne, ha a készítők ezekről is hirt adnának ezeken a hasábokon és a bibliográfia egy másolatát beküldenék az OMK bibliográfiai csoportjának. /Itt jelentem be, hogy az Egyesült Izzó összeállította a lumineszkálás bibliográfiáját, 254 adattal. A bibliográfiát az OMK-nak is megküldtük./

- x -

Sajnos nem minden vállalat vagy intézmény tesz eleget annak a rendelkezésnek, hogy - a kettős fordítás elkerülésére - engedélyt kell kérni. Aki ezt nem teszi, az nemcsak másokat károsít meg, hanem gyakran magának is felesleges munkát okoz, mert sok fordítást készen megtalálhatna. Az OMK fordításnyilvántartási csoportja nagyon jól és gyorsan dolgozik, az Izzónak már sokszáz oldal fordítás elkészítését takarította meg. Nem ártana, ha a Tájékoztató röviden ismét ismertetné a vonatkozó rendeletet és megmagyarázná annak előnyeit.

- x -

Az OMK négyhónapos könyvtárosképző tanfolyamai hasznosak és eredményesek voltak. Ezt jól kiegészítené, ha minden minisztérium -iparigazgatóságok szerint- szakmai továbbképzőt indítana a műszaki könyvtárosok számára. Például a KGM Híradástechnikai Igazgatósága a híradástechnikai és vákuumtechnikai vállalatok könyvtárosainak, a Járműipari Igazgatóság a járműiparban dolgozó könyvtárosok számára. Ilyen -két évre elosztott- 10-12 hónapos tanfolyam /heti egyszeri ötórás foglalkozásban/ a könyvtár tudományban jártas könyvtárosokat megtanítaná a szükséges szakmai ismeretekre. Ezzel elérhetnők, hogy műszaki könyvtárosaink még nagyobb hozzáértéssel elégíthetnék ki a szakirodalom iránti igényeket.

Hevesi Endre
Egyesült Izzó